

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fr., 6 luni 3 d. 50 cr., 3 luni 1 d. 75 cr.
Pentru marcare pe an 3 fr., 6 luni 4 d., 3 luni 2 d.
Pentru strălătate pe an 12 fr., 6 luni 6 d., 3 luni 3 d.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopice Sibiu, strada Măcelariilor 47.
Corespondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelariilor Nr. 43.
Epistolele neafectate se refuză. — Articuliile nepublicări nu se însoțesc.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litera gamou — și timbru de 30 cr. pentru
se-care publicare.

Din cauza ss. serbătorii Nruul cel mai de aproape va apăre Joi în 20 Maiu (1 Iunie).

Nr. 1792.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterale, ca inspectorate tractuale de scoale.

Din conspectele statistice pe anul 1881 se arată că pe lîngă toate ordinațiunile emanate din partea acestui consistoriu de un șir de ani încoace în cestuinea depuneri esamenelor de calificățiune învățătoresci, numărul învățătorilor fără de ael esamen e cu mult mai mare, decât, cum ar corespunde legilor din vigoare și ar pretinde interesele învățămîntului public popular. Împrejurarea aceasta a devenit chiar periculoasă pentru însăși existența scoalelor noastre populare prin aceea, că înalțul regim al țerei s'a aflat îndemnat a enuncia: că de aici încolo acele scoale populare confesionale, la cari funcționează învățătorii fără esamen de calificățiune s' se privească și trateze din partea organelor politice ca scoale necorespunzătoare articuliului de lege XXXVIII din anul 1868.

În urma acestor și în sensul concludsiu sinodului arhiepiscopicean din ședința dela 12 Aprilie a. c. se ordina precum urmează:

1. Toți învățătorii fără atestat de calificățiune aplicați la scoalele noastre populare dela 5 Decemvre st. n. 1868 până la finea anului scolare 1881, au a depune cu finea anului curentu scolare esamenul de calificățiune învățătoresc în seminariul Andreian din Sibiu.

2. Acei învățători, cari nu vor corespunde acestei datorințe, nici vor putea legitima neîmplinirea aceeaia prin cause foarte grave documentate cu acte oficiale, se vor privi ca repăși dela postu cel' ocupă.

3. Pentru ca comunele bisericesci a la căror scoale funcționează de presert învățătorii fără esamen de calificățiune

cațiune învățătoresc, se aibă timp de ajuns pentru escricirea de concurs și alegerea de învățători pe anul viitor scolare, se defige pentru acest case special un termin estraordinar pe diclele dela 9/21 până la 13/25 Iuniu a. c.

4. Învățătorii, cari vor documenta serăcia lor, vor fi dispunse dela solvirea taceși esaminiile; ear' acelor, cari din cauza absolutei serăcii nu s'unt în stare a suportu spesele de călătorie depunend cu succes bun esamenul, consistoriul le va incuviința după puțină ajutoare din mijlocele arhiepiscopiceane.

5. Cererile pentru admittere la depunerea esamenului sînt a se aştere consistoriului până la 30 Maiu st. v. și au s' se fi instruite pe lîngă cele prescise în regulamentul sinodal dela 1873 cu un certificat dela oficiul concernitu parochial, în care s' se arate: a) suma salariului anual al învățătorului; b) numărul membrilor familiei (a pruncilor) acelaia; c) cea mai deapropae stațiune a călei ferate, dela care respectivul învățătoriu poate pleca spre Sibiu.

Spre escutarea acestei ordinațiuni tit. D.Ta vei întina în termin de trei zile dela primire căte un esemplariu din acest cerculariu învățătorilor tractuali consemnați în conspectul alăturat sub 7, și vei reastere încoace în alt termin de 3 zile certifiacte de primire, ce s' aibă în formă de coupon la capetul cerculariului.

Sibiu, din ședința consistoriului arhiepiscopicean ființată la 11 Maiu, 1882.

Pentru Escalența Sa Domnul Archiepiscop și Metropolit:

Nicolau Popea m. p.,
archimandrit și vicariu arhiepiscopicesc.

Românii din Ungaria.

II.

Înainte de a trata cu numeri, premittim, că dintre staturile care sînt puteri mari și la care se provoacă cu predilecțiune foile maghiare când scriu despre raporturile interne din-

tre naționalitățile Ungariei, ne vom servi de puterea care tratatului nostru este mai puțin favorabilă, de Anglia, sau mai exact, de regatul unit al Britaniei-Mari (Anglia, Scoția și Irlanda sa Hibernia). Din atitudinea foilor maghiare, atît în rubricile politice cât și în partea beletristica, se vede că le place mult a asemena Ungaria cu Britania-Mare. Și aci rasa de căpetenie e cea engleză, ca și în Ungaria cea maghiară. Precum în Britania-Mare limba engleză este normativă așa dar și în Ungaria trebuie s' fie cea maghiară exclusivă.

Facem abstracțiune dela desvoltarea istorică a regatului unit al Britaniei-Mari și dela împrejurările celelalte ale acestei desvoltări, care, afară de rasele domnitoare, n'au nimic în ce s' se aseme și lăm numai raportul numeric. În Britania-Mare sînt 21,830,528 Englezi, 3,925,000 Scoți și 6,087,067 Irlandezi.

Raportul numeric este dară 21 față cu 9 dacă scotim pe Scoții cari sînt engleziți de osebi, sau 24 față cu 6 dacă adaugem pe Scoți la Englezi; sau vre-o 24 milioane rasă domnitoare și 6 milioane de Irlandezi, cari se luptă încă pentru a căștiga pozițiunea egală cu ceilalți locuitori ai regatului unit.

De Francia, Italia și chiar de Germania nu poate fi aici vorba, de oarece raporturile numerice ale Francesilor în Francia etc. sînt atît de coplesitoare față cu elementele care nu aparțin rasei domnitoare din acele staturi, încât aceste din urmă dispar tocmai ca cele 20 de mii de Ciangai între 5 milioane ale României.

După această escrșiune scurtă ne întoarcem la noi în — Ungaria.

Las' că la noi în Ungaria Maghiarii nu sînt promovatori unui comerțu colosal sau a unei industrii gigantice cu care s' stăpânească piațele mai de pe întregă fața pământului; nu au desteritatea de a întemeia, colonii mari în continente îndepărtate; nu au nici o literatură așa bogată și o limbă res-

pândită mai mult decât ori care alta din căte se vorbește de fața pământului, dar pe lîngă toate aceste Maghiarii mai sînt foarte inferiori față cu numărul celorlalte naționalități.

La sfârșitul anului 1880 poporațiunea Ungariei dimpreună cu Croația era 15,695,206 locuitori.

Fața cu tendența de maghiarizare este cu anevoie a spune apriat căfi dintre acești locuitori sînt de cutare sau cutare naționalitate. Tondența maghiarisitoare a contribuit mult la incercarea raportului numeric între naționalități. Organele însărcinate cu conscripțiunea din urmă (1880) au creștut că fac un serviciu patriotic dacă vor întngi lucrurile astfel ca rubrica Maghiarilor s' fie cât se poate de favorabilă. Au cigiulit dela toate naționalitățile, mai mult, mai puțin, în favorul numeric al Maghiarilor, afară de ce s' a putut acura pe calea maghiarisării numelor.

Cu toate acestea raportul numeric în țerele coronei unguresci după date oficiale ar fi: Maghiari 5,874,500, Români 2,696,000, Croato-Serbi 2,496,000, Nemți 2,068,500, Slovaci 1,848,200 și Ruteni 460,000.

Rasa domnitoare este dar, cu toate numărările oficiale, mai numai pe jumetate față cu cealaltă poporațiune. Sînt deci numai majorități și minorități relative în Ungaria și seculul egal e îndreptățiri, credem că nu admite pentru nici o majoritate relativă privilegiu de a absorbi minoritățile relative pe cale oficială.

Dacă naționalitățile stărnesc pe lîngă dreptul lor de existență n'ar trebui se pună pe nimenia în mirare, dar nici se supere pe nimenia. Firea statului Ungariei este de mai multe naționalități și dacă este așa, pentru ce nu ar pute trăi toate împreună precum trăiesc în Elveția Nemții, Francesii și Italianii împreună; precum trăiesc în Belgia Francesii și Flandrii împreună?

Încât ne privește pe noi Români, apoi ar trebui se scie conlocuitori

FOIȚA.

Vasile Conta.

În ziua de 21 Aprilie 1882 a murit în Bucuresci Vasile Conta, unul din cei mai activi colaboratori ai „Conv. lit.” El s'a născut în satul Ghindăoamii din județul Neamțul, în 15 Noemvre 1845, a murit prin urmare cu mult înaintea vremii: în vârsta abia de 37 ani. Viața lui Conta a fost indestul de linistită. Studiile liceale incepute în Iași și, din deosebite împrejurări, lung timp intrerupte le sevrăși tot în Iași. Deosebindu-se foarte mult în clasele superioare ale liceului, o societate privată (Felu-Pogor) ce se instituește anume pentru a trimite pe scooteala sa tineri cu talent în strălătate, dădu o bursă și lui Conta spre a învăța comerțul în Belgiu. Dar în curend el perdu ori

ce plăcere pentru aceste studii practice și se puse să învețe jurisprudența. Paralel însă cu această sciință, ceea ce avea pentru Conta mai mult atracție erau novele teorii filosofice ale lui Darwin și Spencer, de care se ocupa cu deosebită plăcere. Întorcend-u-se în țeară în anul 1873, cu titlul de doctor în drept, el deveni profesor de drept civil la universitatea din Iași, după un strălucit concurs. De atunci el se ocupa cu jurisprudența și cu filosofia și de sigur mai mult încă cu această din urmă sciință, decât cu cea dintăiu, căci scrierile sale juridice au ramas toate în stare de proiect, pe când cele filosofice, căpătând o formă definitivă, au fost publicate. V. Conta este autorul Teoriei fatalismului („Conv. lit.” 1877/78 și 1878/79) al Teoriei Ondulațiunii Universale („C. Lit.” 1876/77 și 1877/78) și al încercărilor de Matafisică Materialistă, („C. Lit. 1879/80). Pe această din urmă scriere însă nu a sevrășit-o. Operele lui Vasile Conta sînt toate interesante. Adept al teoriilor moderne, el se ființă de filosofia pozitivistă și toate scrie-

rile sale, în care se găsec și idei fundamentale originale, sînt ramure ale trunchiului pozitivist, în giurul căruia se grupează astăzi așa de mulți discipuli. Stilul lui Conta este limpede, logic, curgător. Nici o singură frasă de declamațiune nu se va găsi în cărfiile sale. Limba s'a este curată și, pe cât se poate într'o materie atît de grea, lipsită de neologisme. Cu toate acestea el a fost mai mult apreiț în strălătate decât în patrie. Despre teoria fatalismului, tradusă de el însuși în limba franceză și publicată la Paris, s'au scris numeroase dări de samă în publicațiunile periodice pentru filosofie din Francia, Belgiu și Germania și chiar acei care-l criticau cu mai multă asprime, îl priveau ca pe un autor original ce merita luarea aminte a lunei culte. — Anul 1879, în care trebuia să se reuvisască articuliul din Constituțiunea română relativ la drepturile străinilor și Evreilor, împinse și pe Conta în mișcarea politică. Energie protivnic al dării drepturilor la Evrei, el fi ales deputat de orașul Iași și, abia intrat în adunare,

subscrie, împreună cu alți căți-va reprezentanți propunerea dlui N. Blarenberg de a nu se reuvisc constituțiunea. Apoi se deosebă prin discursurile ce pronunță la tribună în cestuinea Evreilor. După ce se sfârși această însemnată cestiune, Conta trecu în partidul guvernamental, deveni în curend ministru al instruțiunii publice și prezentă un proiect de lege care schimba cu totul bazele învățămîntului public în România. Însă acest proiect, displacend reprezentanți naționale, Conta se retrase din guvern și fu numit judecătoriu la curtea de case și justiție.

Pe când era ministru multele sale ocupațiuni, nesfârșitele sbucimări și mai ales intrigile care se grămădesc tot-deauna în giurul puterii, aprinsă mai tare boala de piept de care suferă încă din vremea studiilor și anul cel din urmă al lui Conta nu a fost decât o lungă suferință. El petrecu o parte din iarnă în Italia, dar se întoarse în primăvara acestui an așa de slab, încât preste câteva săptămâni, încetă din viață.

maghiari că noi suntem în Ungaria a doua naționalitate după cea maghiară și așa dacă în finele dreptul de existență, o facem cu același drept cu care țin și ei la lor. Pentru aceea însă că vrem se remăne ceea ce suntem, adică Români, nu ne-au întrecut și nu ne vor întrece nici odată în patriotism. Ear dacă vre odată am fost în contra lor, nu a fost cauza patriotismul cel reu al nostru, ci temerea de periclitarea existenței noastre prin răvna cea mare a lor de a ne desnaționaliza.

După noi, acei Maghiari, care lucră cu atâta zel pentru desnaționalizarea naționalităților, sunt răi politici. Ei ignorază nu numai raportul numeric care este în defavorul politicii de desnaționalizare, dar perd din vedere și alte împrejurări, care stau în legătură strânsă cu acel raport. Ei bine, în staturile în care fragmente mai mici își perd naționalitatea, procesul acesta nu se face pe cale oficială, ci se face de sine. Minoritățile de $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, caută ele singure asimilarea cu naționalitatea domnitoare, sau de și nu o caută, vine ea de sine cu timpul. De altă parte, rasa domoitoare în raporturi cu cele atinse sunt în stare a mistui fragmentele asimilate. Dar ca o naționalitate de 5 milioane se asimileze 9 milioane, și mai ales în împrejurările etnografice și geografice în care se află naționalitățile Ungariei, este preste puțin.

Ar trebui ca Ungaria, cel puțin 150 de ani, să se închidă cu ziduri chinezești, prin care să nu poată străbate nici o ființă din afară și chiar și atunci ar fi o operațiune cutezată încercarea unei asimilări în dimensiuni așa de disproportionate.

Din fericire pentru naționalități și nefericire pentru ideea nefericită a maghiarizării, Ungaria nu este nici absolut independentă, de oare ce prin pactul dela 1867 soartea ei este legată de partea cealaltă a monarhiei, care a luat un nume provizoriu *Cislaiania*. Acolo raportul numeric între naționalitățile diverse măi în aceleși proporțiuni, este cam același ca și în „Transilvania” noastră. Dar acolo, și pe aceasta trebuie să punem accentul, naționalitățile sunt mai mult considerate, cu toate că elementul nemțesc are mai multe și mai mari titluri de asimilarea altor naționalități. Nemții sunt o rasă dintre cele covârșitoare în Europa, au o cultură superioară chiar și culturai june unguresci, au o literatură mare, colosală am pute dice, și în Cislaiania era, pe lângă toate aceste, și majoritatea relativă. Nemții însă nu fac ceea ce face naționalitatea maghiară.

În anul 1873, când se întunase în țară el deveni un membru foarte activ al societății literare „Junimea” din Iași, pentru care avusesse o simpatie ascunsă încă din vremea când era școlar la liceul național. De pe atunci el trimisese câteva încercări poetice subsemnate cu inițialele sale și va fi interesant pentru public de a ști că autorul unei poezioare, publicată în anul I al revistei noastre este același Conta care mulți ani mai târziu trebuia să îmbogățească coloanele *Coborârilor Literare* cu teoriile sale filosofice. Poesia (vol. I, p. 315) este intitulată: *Viața* și este de sigur caracteristică pentru viitorul autor al *Mateificării Materialiste*.

Viața.

Simțim timpul cum se scurge
 Cam torontu-i pe pământ
 Tot restorant și distrug.
 Timpul curge
 Viața fugă,
 Și cu această suspinaie
 Ne țerește la morint:
 O! Nimi! Cât ești de mare!

Vasile Conta avea o inimă bună și o față plăcută și blândă care că-

împregiurarea aceasta ar trebui să și o noteze bine politicii maghiari și se ia în învățătura din trînsa.

Nemții nu sînt avisați la simpatia naționalităților concloitoare precum sînt Maghiarii. Pe ei îi invită imperiul cel puternic al Germaniei, care cînd și-ar deschide brațele ca să îi primească, ar fi în stare fără mari opintiri a mistui cele 5—6 milioane de Cechi și Slovaci, cari le-ar sta în cale. Și vre o 50 milioane de Nemți n'ar avea tocmai mari greutăți de a cutropi vre o 5—6 milioane de Slavi.

Din contră Maghiarii sînt avisați la simpatia naționalităților ce îi încungiuară, 5, se dicem 6 milioane de Maghiari, ar trebui se umble ca cu un orșu cu naționalitățile cei încungiuară. Ar trebui să nu vorbească în dîc pod cu naționalitățile, mai sumei decît Englezii cu Irii lor. Se vede că ei nu cunosc nici geografia patriei lor, nici raporturile etnografice din trînsa. Înainte de toate, ce am mai atins, Ungaria nu e cu totul independentă, mai departe nu e nici izolată ca Britania-Mare de mări. În mijlocul cîmpului, pe șesuri întinse și deschise, sînt la olaltă abia 4 milioane. Dar și masa aceasta compactă este împietrită de un milion de Jidovi, Nemți și Slavi. În partea apusună sînt încungiuară de Nemți, cari petruind pînă în inimă țerei și în legătura în care se află cu Nemții Sîrriani și Austriaci se rađimă de colosul nemțesc.

În partea nordică sînt încungiuară de Nemți, de Slovaci și de Ruteni și în partea de meadă și de Jugo-slavi cari sînt învecinați cu Jugo-slavii peninsulei balcanice. În sfîrșit la răsărit sînt încungiuară de Romani. Acesta sînt o masă mare între Tisa și Carpați, care cu toate că e împietrită de Maghiari, Sasi și Jidovi au favorurile că țin poarta răsăriteană a statului în mîile lor, că fortăreață naturală din răsărit, Transilvania, este locuită în mare majoritate de denși și sînt așa dicend în nemilicioasă legătură cu milioanele de Romani dintre Dunăre, Marea neagră și Dniștru.

Momentele aceste geografice și etnografice sînt de o importanță considerabilă politică. Ele demandă polițicilor Maghiari, ca prin dragoste se țină naționalitățile legate de statul unguresc. Ele pretind ca lucrurile în statul unguresc se fie astfelu întocmit în cît fie care să și găsească mulfămirea și posibilitatea dezvoltării aici și nu în altă parte. În deosebii Românilor ar trebui să le fie cît de prevenitori, pențruca în viitoru împreună cu acestia să se poată lupta în contra undelor panslavice și pengermane, care, mai curînd s'au mai tîrziu, vor căuta să se ciocnească pe contul lor și al nostru.

știga delndată simpatia. El era totdeauna vesel și bine dispus. Nouri nu se grămădeau pe fruntea sa și rare ori s'ar fi întemplat ca să refuze o petrecere la care cunoscuți de ai săi îl imbiuau. De aceea prietnii sei erau numeroși, și dacă împregiurările nu l'ar fi lupins în mișcarea politică, el poate că nici ar fi avut vre un dușman pe lume; scrierile sale ar fi fost mai numeroase și natura sa s'ar fi împotrivit mai mult la boala de pept de care suferia. Amicii sei din Societatea literară „Junimea” și în special scriitorul acestor rînduri vor gîndi totdeauna cu plăcere la discuțiunile interesante ce se făceau în Societate, cînd Conta își ceta manuscricile sale și la oarele plăcute petrecute împreună ai îndelunguși. El vor a vea pururea în memorie chipul blînd al simpaticului lor prieten a cărui inimă era așa de bună, a cărui intelgență era așa de vie și care a fost ridicat așa de timpuriu din mijlocul lor.

„Conv. lit.”

Iacob Negruzzi.

Sinodul arhiepiscopului.

Ședința X (15 Aprilie.)

(Urmas.)

Dep. Comșa: (la regulamentul.) Mi-se pare, că propunerea primită n'ar avé sens, dacă nu s'ar primi la protocol și considerările din cari s'au făcut propunerea aceea. Să se ia la protocol propunerea împreună cu considerările din cari s'au făcut. Se primește.

La ordinea dîlei se pune referada comisiunei organizatoare.

Cu privire la întregirea parohiei vacante din Lan crăm, în care după ce s'au cefptuit actul de alegere cei nemulfămiiți cu alegerea au luat recurs la consistoriul metropolitan, comisiunea propune: Consistoriul arhiepiscopului se însăvinează cu ducerea în deplinie a întregirii începute, fiindcă cauza aceasta e pur administrativă, astfel neapelaabilă. Recursul se nu se ia decamdată în considerare pînă nu va aduce congresul normative în privința apelațiunilor.

Dep. Cosma: Fiindcă numai congresului îi compete interpretarea statutului organic și prin urmare și decidera de e apelabilă ori nu cauza de sub discutiune se trecem la ordinea dîlei lăsându-se cauza la organele competente.

Dep. Gheaja: Nici pînă acum nu s'au luat în considerare astfel de recursuri, se nu se ia nici cel de față ne fiind un normativ special în privința aceasta. Să se ducă îndeplinire întregirea parohiei din Lan crăm.

Dep. Dr. Borcia primește propunerea comisiunei. Atrage atențiunea sinodului asupra unui concls congresual, în care se dice: că în casuri de acestea să se observe usul de pînă acum. Să se predă deci actul din partea Arhiepiscopului Consistoriului spre hotărîre competentă.

Dep. Cosma: Lucrul acesta a venit în sinod în urma unei interpelațiuni făcute de dep. T. Geaja, astfel nu pe calea sa. Sinodul nu poate întra deci în meritul acestei cauze; își susține propunerea.

Se primește la votare propunerea comisiunei.

Dep. Cosma, I. Bologa și E. Macellariu însinuă vot separat.

Urmează la ordinea dîlei referada comisiunei scolare.

O hârtie ministerială cere a se introduce limba maghiară și în cursul clerical dela seminarul nostru Andreian. Vederile consistoriului nostru în acest punct sînt: introducerea limbii maghiare e de o parte superflua de oare ce cei mai mulți elevi știu limba aceasta, făcându și studiile la gimnasia unguresci, de altă parte e imposibilă ne avend timpul fizic ce se recere spre a fi propusă.

Să primească vederile consistoriului pe lîngă adausul făcut de d. dep. N. Popoa: de a se pucea în punctul acesta în uniformitate cu eparhichile surori.

În ceea ce privește cestiunea înființării unui fond de pensii pentru învătători proiectată și pusă în lucrare de consistoriul nostru, însă alterată prin o hârtie ministerială, în urma căreia-a ministeriul de culte a pus în lucrare înființarea de astfel de fonduri și pentru învătătorii din scoalele poporale confesionale, comisiunea propune: Să se sisteze dispozițiunile în punctul acesta decamdată, pînă se va vedé ce concls va aduce congresul în cestiunea aceasta. Se primește propunerea comisiunei.

Comisiunea organizatoare prin raportul seu, dep. Dr. I. Borcia presentează un supplement la regulamentul pentru afacerile interne (v. prot. sinod. din 1878 lit. f. p. 127.) elaborat de dep. P. Nemeș. Din consideratiuni că fiind toate afacerile ar-

chidiceei concentrate în persoana arhiepiscopului ca presidiu acesta are atăta de lucru, încât ar fi numai o ușurare pentru dînsul dacă s'ar defige și norma precis raportul între presidiul natural și vicariu. Prin aceea că în anumite casuri, fiind împedecat presidiul, ar convoca și conduce vicariul ședințele consistoriului plenas s'ar ușura de o parte sarcina presidiului de altă parte s'ar evita împregiurări prin cari sufer agendele bisericilor noastre.

Presidiul: Alterarea drepturilor unui arhieru nu e admisibilă după canoane. În supplementul presentat să se arate nisunța unei alterări. Dar e și superflua o normare în privința aceasta; pe altă cale are se urmează de curînd o regulare a afacerilor.

Dep. Borcia: Comisiunea nu vesece nici de cum a altera drepturile arhiepiscopului, ea are de scop numai regularea, respective accelerarea afacerilor consistoriale.

Dep. Cosma: Nu consimte în fond cu propunerea comisiunei.

Dep. Cosma în faptă nu e diferință între usul de pînă acum și între propunerea făcută, fiind provăcut, că la cas când e împedecat arhieru el substitue vicariul. Consistoriul nu a arêtat necesitatea unei schimbări în felul acesta, propunerea e făcută de un membru esteri fără să fi obyvenit vre-un cas de necesitate. Nefind deci necesitate a se aduce dispozițiuni de felul acesta să se treacă preste propunerea aceasta cu atât mai vîrtos, căci ea învoalvă în sine o ingerință în oficiul arhierului.

Dep. Dr. Pușcariu: Fiecare doresce regularea raportului între Arhiepiscop și vicariu. E drept că sînt multe afacerile arhiepiscopului, dar arhiepiscopul știe numai pe cari le poate îndeplini și pe cari nu și tot dînsul e numai în stare se dică: aceasta nu le pot cefptui, să le cefptuiesc deci vicariul. Spriginesc propunerea d. dep. Cosma.

Dep. P. Nemeș: A putut apăre, ce e drept, cam curios unora, cum eu din Brașov vin a face un regulamentul în privința aceasta. Nu e însă de mirare! Fie-cărui-a este erut se se intereseze de afacerile noastre bisericesti. Eu interesându-me, am ajuns la unele convingeri, cari m'au necesitat la facerea unor pași. Dacă am făcut deci supplementul presentat, am făcut numai din interesul binelui comun nu însă cu scop: de a detrage din dreptul arhiepiscopului. Mă bucur așind, că pregătirea unui regulamentul referitoriu la regularea relațiilor dintre Arhiepiscop și Vicariu, e aproape terminată. Apretiez și declarațiunile Escelenței sale. Cu toate acestea nu aflu nici un motiv, care m'ar poté îndemna să me abată dela principiile depuse în supplementul presentat.

Dep. D. Comșa: Motivele din cari a pucea d. dep. Cosma sînt în contra unei declarațiuni a Escelenței Sale, luată la protocolul din anul trecut. Să se declare Escelența Sa: dacă sau regulat afacerile noastre conform promisiunii Sale date în anul trecut. Dacă se va constata din declarațiunile sale și a d. Vicariu, că s'au urmat în tocmai declarațiunile enunțiate de Înaltul Presidiu în sesinea sinodală din anul trecut, atunci sun și eu pentru lucrare obiectului acestui-a dela ordinea dîlei, altcum nu.

Presidiul: E un lucru regularea referințelor noastre. Praesă și experiența sînt normative în privința aceasta. Din motivele acestea nu s'au putut încă duce în deplinie și termina regularea dorită.

Dep. N. Popoa: De deslășiri despre starea lucrului referitoriu la statul, în care se află afacerea aceasta. Încredințarea cu administrarea afacerilor i-a urmat, ce e drept, nu însă în toată forma prin un decret, pre-

cum ar fi dorit. Prin urmare nici nu a putut lua responsabilitatea asupra sa.

Dep. Demian propune: Sinodul, înând spre cunoștință declarațiile date de Înaltul Presidiu, trece peste aceste supliment la ordinea zilei.

Dep. Dr. Pop e de părere, că luându-se la protocol declarațiunea prezidiului se îse recomandă acestuia spre observare la regularea referințelor suplimentul prezentat.

Dep. R. Pațița recomandă o reformă radicală a necului referințelor ordinari față cu prezidiul.

Dep. A. Olariu spriginesce propunerea dep. Dr. Pușcariu și a dep. Cosma: de a se trece la ordinea zilei.

Dep. D. Manole: Și aceasta e o chestiune delicată. Nime nu va pute face imputare d. dep. P. Nemeș, că nu ar fi făcut suplimentul numai din îndemnul: de a vedea odată regulate afacerile noastre. Nu a fost sinod, care să nu fi recunoscut necesitatea a se face ceva și care se nu fi constat, că nu merg toate roțile așa precum ar trebui se meargă. Chiar și în sesiunea de față ne-a venit înainte acest mance; nu scim încâtără să ne întoarcem spre a puti afla deslușirile de lipsă. Toate mancițiile se impută Consistoriului, și aici fiind subînțele prezidiul, toate se desearcă asupra prezidiului. Toate organele sînt responsabile, în sfera lor și supuse sinodului. Escelența Sa a venit deci pe nedreptul a crede, că s'ar intenționa a lovi în susceptibilitatea Escelenței Sale. Imi țin de datorită al roga pe Escelența Sa, ca precum noi ținem cont de drepturile sale așa și dînsul se țină cont de drepturile noastre.

Să regulate Escelența Sa lucrurile astfel ca se nu ne mai dea atîta de lucru chestiunea aceasta. Spre acest scop propun următoarele: Avînd în vedere declarațiunea Escelenței Sale din anul trecut, și auzind că Escelența Sa s'a apucat de lucru în direcțiunea regulării dorite, se se la dela ordinea zilei suplimentul prezentat.

Dep. Dr. I. Borcia susține că nici unul din motivele aduse nu îndreptătesc pre sinod a lua propunerea dep. P. Nemeș dela ordinea zilei. Că propunerea ar fi făcută spre a prescurta drepturile prezidiului ordinari e numai o închuire. De altă parte chiar prezidiul a recunoscut necesitatea unei regulări. Spriginesce propunerea dep. P. Nemeș.

Punîndu-se chestiunea la vot, se primesc propunerea dep. D. Manole.

Cu acestea se încheie ședința a 10-a anunțându-se cea procsimă pe după ameați la 5 oare.

Ședința XI (15 Aprilie d. a.)

După verificarea protocolului ședinței din ziua premergătoare se pune la ordinea zilei referada comisiunei bisericesci.

În una din ședințele premergătoare s'a fost predat comisiunei acesteia spre studiere a propunerii a deputatului D. Comșa pentru statorirea unor norme referitoare la calificarea, ce va avè a se cere dela candidații la posturile de protopresbiteri devenite în vacanță. Comisiunea bisericească prezentează în legătură cu propunerea această un regulativ referitor la întregirea protopresbiterelor. În urma unei debateri speciale, care singură v obiectul acestei ședințe, se primi regulativul prezentat: avînd a se observa normele statorite la întregirea protopresbiterelor efectuînd. *)

*) Din lipsa de spațiu sîntem necesați a amâna publicarea regulativului. R.

Ședința XII (16 Aprilie.)

La ordinea zilei se pune restaurarea senatelor, școlarii și episcopose, pe perioada următoare de 3 ani.

În senatul școlarii se aleg dinți: Protopresbiterul Gall, Protop. Papii și prof. sem. S. Popescu din cler; dintre mireni: Dr. N. Maier, Dr. N. Pop, Ștef. Iosif, I. Bechniț, E. Macellariu și A. Trombițaș.

Dr. D. P. Barciuanu propune: să se facă o stabilitate în privința postului de referinte școlar prin sistematizarea unui post de secretariu permanent pe lîngă senatul școlarii. Îndreptățirea la un astfel de pas e provodată și în statutul organic și e recomandată și de însemnătatea agendelor împreună cu postul de referinte. Eparchiile surori încă au făcut proviziune în direcțiunea aceasta.

Prezidiul: Fiîndcă s'a primit, înainte de a purcede la alegerea senatului școlar, a se observa o ordine care în privința alegerilor și s'a statorit că după ce se va fi întregit acest senat, se se alegă din sinul lui după usul de pînă acum referintele, propunerea de față nu se poate lua în considerare.

Dep. E. Brote: Propunerea tractează numai despre o modalitate pînă acum ne usitată la noi și ca atare are îndreptățire a fi pusă la ordinea zilei.

Să trece peste propunere, alegîndu-se de referinte școlar fostul referinte A. Trombițaș.

În senatul episcopesc se aleg: din cler: Protop. I. Barac, pâr. Henteș și prof. sem. D. Cunțan; dintre mireni: C. Stezar, E. Brote, Dr. I. Nemeș, I. de Preda Dr. N. Olariu și maj. Stanislau.

Urmează la ordinea zilei raportul comisiunei organizatoare asupra reclamarilor comunelor mărginașe, care se cer a fi strămutate dela un protopresbiter la altul.

După ce raportorul Nic. Cristea a spus categoriile în care comisiunea a împărțit comunele bis. reclamante, sinodul a decis a se aduna toate reclamarile de felul acesta și a se decide asupra lor în sesiunea viitoare.

La ordinea zilei urmează raportul comisiunei bugetare.

Propunerea deput. Zacharie, acum a comisiunei bugetare, pentru urcarea diurnelor membrilor sinodali esterni la 5 fl. pe zi se primesc.

Facerea bugetului casei se concredere biroului ear' autentificarea protocolarelor sinodale neverificate unei comisiuni constatătoare din membrii sinodali din loc, cari vor avè a se întruni în 17 Aprilie d. a. la 4 oare în reședința arhiepiscopescă.

Prezidiul: Am ajuns la încheierea agendelor sinodale. Constat cu plăcere, ca Dvoastră ați desvoltat deosebită interesare față de afacerile noastre bisericesci și ați dovedit, un taot, care face onoare acestui sinod.

Și pînă la revedere. Vè multă meso de zelul arțat și cu aceasta dechiar sesiunea sinodală de față de încheată.

Dep. D. Manole: Cred că me fac interprete sinodului când mulțămesc Escelenței Sale pentru taotul cu care a condus aceasta sesiune și când îl asigur, că întreg sinodul e condus numai de onoarea și demnitatea bisericeii. Să trăească Escelența Sa!

Revista politică.

Sibiul, în 12 Maiu.

Debaterile în casa deputaților Ungariei asupra creditului de pacificățiune scot la iveală lucruri interesante. Și noi Români ne-am avut partea. Să nu credă cineva că dintre deputații români, cari s'au străcutat în reprezentanța țerei, vre-unul ar fi luat cuvîntul pentru a lumina ce-

știunea din vre un punct de vedere înrudit cu vederile politice ale Românilor. Nu, aceasta încă n'am cetit că s'ar fi întîmplat, dar poate că mai poate să se întîmple.

Partea ce ni s'a venit și nouă din aceste debateri este de o natură indirectă, ca Pilat în credu. Dep. Ivanka a creat din nou imperiul daco-român, nu dreptul și nu mai pentru "trebunțele" Românilor, ci pentru Sasi și adică, pentru ca Sasi, concedîndu-le Românii cantoanelor lor, se poată primi rolul Nemților din Rusia, duși de dinastia Holstein-Gottorp, pentru organizarea absolutismului nemțesc asupra Moscoviților.

Respundînd dep. Sibiuului Dr. Wolff lui Ivanka, exprimă temerea, că politica guvernului actual poate să dea nascere împărăției daco-române, care va înghiți Transilvania, pre Sasi și considerabilă parte din rasa maghiară. "Sasi, țice oratorul, nu se pot maghiariza, dar ori și care încercare de ai slăbi va avè rezultatul că vor fi mai curînd romanizați. De patrusprecece ani politica aceasta s'abesce neînecat pe Sasiu care de secolii au fost sentinelele pasurilor sudului a Transilvaniei adă *retinendam coronam* (contrațicirii șgomotoase în partea stîngă) și le au apărut, ca și bravii Secuii fruntăriele ostice.

Altă istorie. Dep. Onody istorisece că la 1 Aprilie în anul acesta la Tisza-Eszlar în sinagoga Jidovilor ortodocși de acolo, hahanul a junghiat o creștină de 14 ani ca se'i întrebunțeze sîngele la coacera azimelor... și că așezarea ar fi acum la tribuna-lul din Nyiregyháza. În ziua următoare dep. Istoczy a interpelat pe ministrul president în afacerea aceasta. Ce nici cu gîndul n'am gîndit, auzim din parlamentul Ungariei. Atît ministrul de interne cât și ministrul de justiție au promis că vor lua măsuri ca, dacă faptul se va fi întîmplat, culpabilii să nu scape de pedepșă meritată.

Contele Beust, ambasadorul austro-ung. la Paris, e pensionat. Următorul său este contele Wimpffen.

Rescoala din Erțegovina și Crivocia încă tot nu s'a potolit de tot. Din când în când câte o bandă de resculți de câte 25, 50, și 100 de oameni neliniscesc trupele noastre.

Dela Seraievo se telegratează că recrutarea a decurs acolo în ordine esemplară.

Camera României a votat Mercuri cu 60 contra 5 voturi legea prin care se imputernicesc guvernul la liquidarea societății drumurilor de fer și la strămutarea rezidenței celeia la Bucuresci.

Comisiunea din năreană dela Galați a dat de pedici Barrère nu și-a prezentat proiectul pînă la 23 l. c. Causele, se țice, că sînt formale. Este de însemnat că presa franceză a început a fi mai cu atențiune față cu afacerea cuprinsă în proiect de cum era mai nainte.

Cestiunea Dunărei.

Debaterile din Cameră dela 1 Maiu.

(Urmare.)

În ce se atinge însă de compunerea comisiunei și de elementele ei constitutive noi ne-am întrecut ce ar trebui să facem dacă Europa, pentru considerațiunii de dreptate și de o ordine superioară, pentru a ajunge să steargă odată și această cestiune din catalogul cestiunilor, încă pendenți și nesolvate ale tratatului dela Berlin, dacă Europa, țic, ar primi punctul nostru de vedere și ar consimț să reducă comisiunea la rolul și la atribuțiunile unei simple autorități de supraveghiere, ar trebui să persistăm și atunci în refuzul nostru, și să țicim: *non possumus*.

D. G. Vernescu. Cum se țice?

D. ministrul de esterne. Eu pun cestiunea, și vè rog să mi se respundă într'un

mod categoric pentru ca să scim și noi ce avem să facem, căci încă odată s'a scurtat funia la stejar și trebuie să lum o hotărîre.

Dior, înțelegiți d-voastră bine că atunci, când noua comisiune de instituit între Galați și Porțile fer, ar fi desbrăcată de toate acele puteri și prerogative cari dintrînsa o autoritate executivă și care constituie o sîrbintă la drepturile noastre teritoriale...

D. Al. Lohovari. Nu ar mai avea ce să facă atunci!

D. ministrul de esterne. Mè iertați; vè grăbiți când țiceti țcă n'ar mai avea ce se face. Voiu raspunde eu la aceasta. Pentru acum întreb: când s'ar desbrăca comisiunea de aceste puteri excepționale, cestiunea compunerii ei, a elementelor ei constitutive și a modului funcționării ei, n'ar perde ca mult din importanța ei pentru noi? Dacă prin ipoteză poliția fluvială și executarea regulamentelor, le-am cercita noi prin agenți numiți de noi, n'am putea fi mult mai puțin îngrăziți în ce se atinge de compunerea comisiiei?

De sigur că chiar redusă la rolul de supraveghiere tot nu înțelegem ca comisiia să aibă alt caracter decît acela al unei delegațiuni ai comisiiei europene, dar în cazul acesta ce interes ar mai avea pentru noi modul alcătuirii acestei comisiunii, și ce inconveniente ar mai prezenta prezența în sinul acelei comisiunii a elementelor neriverane.

În ideea noastră însă elementele neriverane nu pot și nu trebuie să participe altfel la lucrările comisiunii, decît cu titlu de delegațiune din partea comisiunii europene, ear nu jure proprio, în puterea vrei unui care le-ar fi propriu, precum era în comisiia miștă.

Ei bine, în aceste condițiuni, ce inconveniente ar mai prezenta instituirea unei noue comisiunii dacă tocmă Puterile ar stăruși să mai creeze o nouă comisiune și ar primi punctul nostru de vedere?

D. M. Cogălniceanu. Primiți comisiunea permanentă?

D. ministrul de esterne. Cestiunea de permanență, sau că nu este cu totul secundară, și nu vèd ce importanță atășați la acest cuvînt. Singurul lucru la care înțeleg să țineți este ca Statele neriverane să fie reprezentate altfel în comisiune, decît ca delegațiune din partea Europei, și sub acest raport proiectul din Barrère mi se pare inacceptabil, căci admite pe Austro-Ungaria în comisiune și prin delegațiune (când i va veni rîndul alfabetic) și în puterea unui drept propriu, ceea ce i constituie o poziție privilegiată și i procură de fapt dupl vot.

În ideea noastră Austria participă la comisiune, dar în același mod și sub același titlu ca și toate celelalte State din comisiia europeană.

Dior, am auzit exprimându-se ideea că comisiunea de supraveghiere se țice compusă de membrii delegați din sinul comisiunii europene, ear riveranii se nu fie reprezentați, căci cum au să se supraveghieze riveranii pe ei înșiși? Nu scin dacă această combinațiune ar fi o garanție mai mult pentru interesele cari nouă ne țin la inimă. Dar en cred că dacă e vorba de a se înființa o comisiune de supraveghiere modul cel mai practic arpe a satisface toate interesele, ar fi, că pe lîngă delegații Statelor riverane, se se alătura și doi delegați din sinul comisiunii europene pe ordinea alfabetică sau altfel, și comisiunii astfel constituite ar putea să i se dea dreptul de a numi inspectorul, de a propune lucrările de făcut în interesul desvolțării navigațiunii și ameliorării navigabilității rîului, și a o cunoașca ca instanță de apel de toate litigiurile isvorînd din contravenirea la regulamente.

Astfel comisiunea ar veghea la stricta observațiune a regulamentelor, a da instrucțiunile convenite diferiților agenți ai poliții fluviale, ar strînge toate elementele și științele necesare, pentru a o pune în poziție să cunoască trebunțele și nevoile navigațiunii și să propue măsurile convenite pentru a le da satisfacțiune. În fine, în privința aceasta n'am avea nimic de inventat; n'am avea decît să lumîm din regulamentele în vigoare pe alte fluviu convenționale, atribuțiunile ce au comisiile de asemenea natura.

În aceste condiții comisiunea înca ar fi o instituțiune care pote să aducă mari ser-

viții intereselor navigațiunii pe această parte a fluviului; și nu înțeleg cum d. Lahovari a putut să afirme că desbrăcăt de puterile excepționale din auto-proiect, comisiunea de supraveghere n'ar mai avea nimic de făcut.

D-lor, după ce m'am explicat în ce mod credem că se poate organiza supraveghierea, dacă nu s'ar admite ideea ca să se exercite printr'un simplu comisar numit de comisiunea europeană, viu direct la întrebarea ce ne adresa onor. d. Vernescu, în privința liniei de conduită ce ne propunem să păstrăm în noua fasa a cestiunii.

D-sa ne întreabă: ce vom face cu propunerea franceză? Vom respinge-o pur și simplu, vom accepta-o cum este, sau vom primi-o ca basă de negocieri, mărginindu-ne a propune numai amendamente la densă? Cât pentru d. Vernescu, singura linie de conduită, care ar fi conformă cu drepturile și interesele țării, ar fi respingerea propunerii pur și simplu, și refuzul de a sta la vorbă sau a intra în dezbateră ei.

Voci. Așa, foarte bine.
D. ministru de externe. Este lesne de a dice foarte bine, însă cestiunea se tratează de doi ani și mai bine, și neconțin în timpul acestui ni s'a adresat împuțări, că ne fim numai pe terenul negațiunii și de idei generale, de formule generale, dar că nu venim cu nici o propunere practică, că n'arătăm prin formule practice ce fel înțelegem să facem a funcționa dreptul de supraveghiere. Să ne dea voi aceea care ducem adinera: „prea bine,” să le pun această simplă întrebare: cred ei că este bine că mai este posibil astăzi când suntem puși în mod oficial en demeure de a ne roști și a spune ce voim, ați când cestiunea vine pentru a patra oară înaintea comisiunii europene, este oare dibacu și bine, ca să ne prezentăm eărăși cu negațiunii și cu principii generale, fără să propunem ceva pozitiv în locul articolelor din proiect, care nu ne plac și nu le primim?

Nu ne am espune cu această procedere a ni se dice că ideile noastre sânt așa de puțin aplicabile, înecat nu le putem traduce în dispoziții de regulament, sau că nu scim bine ce voim?

Onor. d Vernescu însă se teme că îndată ce vom primi a face amendamente la propunerea franceză, cu aceasta vom compromite tot, căci atunci avem să ajungem pe nesimțite tot la comisia mixtă, vom avè sub o altă formă tot comisiunea mixtă.

D-lor, să ne înțelegem bine. De comisiunea mixtă nu mai poate fi vorba, îndată ce prin modificările ce s'ar introduce în părțile esențiale ale proiectului, atribuțiile și puterile comisiunii mieste vor fi înlăturate și va veni altceva în loc.

Eu, precum am dis'o și altă dată, nu țin atât la eticheta lucrului, cât la lucru chiar, și dacă eticheta aceasta a devenit oidoara și este o speritoare atât de mare încât ar fi destul s'o aplice cineva asupra unui lucru chiar bun, pentru ca a acal lucru să devie neacceptabil. Ei bine, putem să modificăm eticheta; și în loc de comisie miestă s'o numim comisie de supraveghiere.

Onor. d. Vernescu, în partea finală a discursului său, a arătat căre sânt cuvintele pentru care d-sa cere să se respingă pur și simplu propunerea Francezi. Astfel, dicea că prin compunerea ei se asigură eărăși o situațiune preponderantă și privilegiată unuia din Statele ce compun comisiunea europeană; ne-a uretat că această comisiune, după modelul din ante-proiect, este armată cu toate puterile și prerogativele, cari cu drept cuvânt pe noi ne îngrădesc. Pentru că, în fine, prevede cazul că comisiunea s'ar putea modifica în urmă în compunerea, constituțiunea, și puterile ei, prin decisiuni ulterioare ce s'ar lua cu simplă majoritate.

Eată, d-lor, atâtea dispozițiuni reale, care îngrădesc și care nu garantează drepturile noastre nu răspund la acceptările noastre. Sânt de acord cu d. Vernescu; dar ce imposibilitate vedeți d-voastră ca aceste dispozițiuni să se modifice și să se înlocuească prin altele pe cale de amendamente? Totul se reduce la o cestiune de metodă și de procedură. În fond ajungem la același rezultat.

Încă o dată, nu înțeleg ce este această teamă de a ajunge la îmbunătățirea acestei propuneri pe cale de amendamente și ce v'è face a crede că îndată ce s'ar propune amendamente, prin această chiar s'ar primi propunerea, cum este cu toate dispozițiile rele și vătămătoare ce ea conține? Recunosc și eu, d-lor, că mai toate dispozițiunile din această propunere sânt în contrădire cu bazele programului nostru. Cred însă că ele se pot foarte bine modifica și ameliora, numai amendamentele noastre să se primească. Dic dar încă o dată, că nu este la mijloc de cât o cestiune de metodă și de procedură, care ne desparte și nimic mai mult. În fond sântem de acord.

Sigură deosebire este, că d-voastră diceți: respingerea pură și simplă, fără să veniți cu alte propuneri sau dispozițiuni în loc, pe când eu cred, că trebuie să ne prezentăm o un contra-proiect în care să înlăturăm toate dispozițiunile rele și vătămătoare; dar să organizăm, supra-veghierea și executarea pe bazele noastre, dar prin dispozițiuni practice.

Într'un mod sau în altul, rezultatul este tot același; însă ceea-ce nu se pare că neapărat trebuie să facem, este de a pune un lucru pozitiv în locul altuia, și de a arăta că ideile noastre asupra materiei sânt susceptibile dea se traduce în formule practice, căci altfel am da o probă de neputință și am da dreptul acelor, care ne impuță că ne fim numai de generalități, și ne condamnă mai dinainte.

D-lor, cum am avut onoare s'o dice la început, noi până acum încă n'am dat instrucțiuni definitive delegatului nostru în privința acestui proiect. Luni însă sânt informat că cestiunea vine la ordinea zilei și până atunci trebuie să dăm aceste instrucțiuni.

Prin urmare, mai mult de cât ori când simțim trebuința ca d-voastră să ve rostii, dacă înțelegți să ne mai fim pe terenul pe care până astăzi am stat și pe care am apărut drepturile țării, sau dacă voiți să schimbați și să părăsiți acal teren.

Când ne veți spune aceasta, vom decide și noi ce este de făcut. Dacă nu ne va conveni, dacă vom crede în interesul țării să adoptăm noul mod de vederi al Corpurilor legislative, atunci nu v'è vom urma pe acal drum și nu vom face datoria lărmă locală altora.

Ceea ce voi adauge terminând, este că lucru, grăbesc și că trebuie să luăm o decisiune c'un minut mai curând.

Tot odată sânt datori să declar în Camera, că am avut onoare s'o fac și în Senat, că toate puterile semnate ale tratatului dela Berlin au aderat deja, fără reserve și fără restricțiuni, la propunerea franceză. Mai adaug totodată că decisiunea noastră este cu desăvârșire liberă și că nu sântem de loc angajați în cestiune.

Că cestiunea pentru noi este cu desăvârșire întreagă și sântem liberi să ne rostim cum vom voi. Însă înainte d'a ne rosti într'un fel sau într'al fel înainte de a lua o linie de conduită, trebuie să ne gândim matur, căci, încă odată, dela linia de conduită ce ne vom trage, dela decisiunea la care ne vom opri, poate să depindă în mare parte reușita sau compromiterea chiar a cestiunii și răspunderea va fi a noastră.

Varietăți.

* Majestatea Sa s'au îndurat prea grațios a denumi pe comitele suprem al Comitatului Brașovului, Julius Szentivanyi, de president al senatului dela tabla reg. judecătorească din Mureș-Oșorheiu.

* Din M. Oșorheiu ni se comunică că Esceleța Sa dl metropolit Miron Romanul sosind acolo în 12/24 Maiu la 7 1/2 ore dimineața a fost întâmpinat sârbătorește la gară din partea preoției noastre tractuali, a inteligenței române și a capilor municipiului orașesc. Vorbiri de bineventură au rostit din partea preoției de Ioan Ioanovici, paroh în Corunca, din partea municipiului orașesc primariul orașului Samuil Kovacs,

car din partea inteligenței române protopresbiterul gr. cat. Vasiliu Hossu. Esceleța Sa a mulțumit tuturor în cuvinte călduroase. Plecă apoi cu suita sa în oraș, unde luă un dejun la dl asesor de tabla regiă Servan P. Barciannu. Pela 10 oare Esceleța Sa și continuă călătoria sa către S-Reghin.

* (Postal.) Sânt vacante două posturi de magistru postal care se pot ocupa pe lângă încheierea unui contract și depunerea unei cauțiuni în bani gata de 100 fl., în următoarele comune din Comitatul Szolnok-Doboka:

- a) Unguraș, b) Cucuiata, c) Spelmețu, d) Măghiarșul Șieiului.

Posturile de magistru postal în Unguraș, Cucuiata și Spelmețu sânt dotate cu 120 fl. salar anual, 40 fl. pașale de cancelarie și 300 pașale de transport; postul din Măghiarșul Șieiului e dotat cu 140 fl. salar anual și 40 pașale de cancelarie.

Concurenții au a să se prezenta în decurs de 3 săptămâni la direcțiunea postală reg. ungurească din Sibiu.

Posta din urmă.

Din o telegramă dela Ragusa la „N. fr. Pr.” s'ar vedè ca în Crivovscia rescoala ar fi terminată. În 20, 21 spre 22 au trecut cete mari de insurgenți pe teritoriul muntenegrean, unde după oare care opoziție au fost desarmate și apoi internate.

În comisiunea instrucțiunii dela Dieta Ungariei a prezentat raportorul Kovacs un proiect de raport asupra proiectului privitoru la scoale secundare în care propune delăturarea proiectului de lege. La stăruința ministrului Tréfort nu s'a primit propunerea lui Kovacs. Proiectul va veni la toamnă înaintea dieței.

Bursa de Viena și Pesta

Din 25 Maiu n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	118.75	119.60
Renta de aur ung. de 4%	88.85	88.85
Renta ung. de hârtie	86.50	86.65
Împrumutul dramurilor de ferung.	134.-	134.25
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	91.40	91.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	111.-	111.-
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	95.75	95.75
Obligațiuni ung. de recumpărarea păământului	98.20	98.25
Obligațiuni ung. cu clasă de scurte	97.50	97.50
Obligațiuni urbariale temeșane	97.75	98.-
Obligațiuni urb. temes. cu dănișali de scurte	97.50	97.50
Obligațiuni urbariale transilvane	98.-	98.-
Obligațiuni urbariale croato-slavo-venice	99.-	99.-
Obligațiuni ung. de recumpărarea vinului	97.-	97.-
Sorți ungarești cu premii	417.75	418.25
Sorți de regularea Tisei	108.40	109.60
Datorie de stat austriacă de hârtie	76.20	76.40
Datorie de stat austr. în argint	77.05	77.-
Renta de aur austr. în d.	94.1.	94.40
Sorți de stat dela 1860	130.80	131.-
Acețiuni de bancă austro-ung.	325.-	325.-
Acețiuni de bancă de credit ung.	335.50	335.50
Acețiuni de credit austr.	341.60	341.30
London (pe polița de trei luni)	11.985	11.990
Seriuri funciari ale institutiunii „Albina”	99.30	99.30
Argint	6.65	6.63
Galbin	9.60 1/2	9.61
Noi oleon.	58.60	58.60
100 marcs nemțesi	58.60	58.60

Nr. 86.

[82] 2-3

EDICT.

Ioan Tîreoa de religionea gr. or. din Slimnic, comitatul Sibiului, carele de trei ani au părăsit cu necredință prer legitiua lui soția Ana născ. Enciu, tot de acolo, se citează prin aceasta, ca în termen de șese luni dela prima publicare a acestui edict să se înfățișeze la subsemnatul scaun protopresbiteral ca pr matrimonial de prima instanță, căci la din contră și în absența dănsului se va decide procesul intentat contra-încă soția sa.

Sibiu, 29 April 1882.

Scaunul ppresbiteral gr. or. al tractului Sibiului, ca for matrimonial de prima instanță.

EDICT.

Bucur Hanciu de religionea gr. orientala din Săliște, comitatul Sibiului, carele de mai mulți ani au părăsit cu necredință prer legitiua s'a soției Paraschiva născ. Oprea Herța, tot de acolo, fără a se sci ubicațiunea lui, se citează prin aceasta, ca în termen de trei luni, dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze la subsemnatul scaun protopresbiteral ca pr matrimonial de l-a instanță, căci la din contră și în absența lui se va pertracta și decide procesul divorțial intentat asupra-încă soția sa.

Sibiu, 4 Maiu 1882.

Scaunul protopresbiteral gr. or. al tractului Săliște, ca for matrimonial de l-a instanță.

[86] 1-3

Nu mai odată

se ofere o ocașie așa de favorabilă de a procura un orologiu escelent cu jumătate prețul.

Desfacere grandioasă.

Raporturile politice, care s'au ivit în întreg continentul Europei, sunt lăsată aceluși și Elveția. Conșciența a fost emigrarea lucrătorii în masă, care a perilitat existența fabricilor. Și fabrica reprezentată de noi, care o cea dăruită și cea mai însemnată fabrică de orologii a închin de o cam dată fabrica sa, încredinându-ne pe noi cu vânzarea fabricatorilor sale. Aceste așa numitele orologiole de buzunar Washington sunt cele mai bune de pe lume, sânt foarte elegant gravitate și înfrumusețate și luate după sistem american.

Toate orologiole sânt repassate (examinată) pe secundă și garantăm pentru fie-care 5 ani întors la toată, cu mantelă de cristal, regulato cu acuratețe extra-ordinară pe secundă; afară de aceasta aritate prin electro-galvanism noi, dimpreună cu lanț și medalion etc., prețul de mai înainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de unil.

1000 anore esemplare de înes din argint, pe 15 rubiniuri cu cadranuri în email, arțidul de secunde, sticlă tală de cristal, mai înainte ca fl. 21, acum numai fl. 12.25 de unil. Toate repassate pe secundă.

1000 orologiole cilindric înfrumusețate în capșul de nickel argint, cu sticlă tală de cristal pe 8 rubiniuri foarte fin repassate, dimpreună cu lanț și medalion și cutie de cașion, mai înainte fl. 18; acum numai fl. 5.40 unil.

1000 orologiole anore de argint veritabil de 13 loși, probat de oficiul monetar c. r. pe 18 rubiniuri, afară de aceasta aritate prin electrolitate, foarte fin regulato. Orologie au costat mai înainte fl. 27 acum numai fl. 14.40 unil.

1000 orologiole renouire Washington de bu zunar din argint greu și veritabil de 13 loși probat la oficiul c. r. de punctare, ne lângă ga ranjio severă repassate pe secundă; afară de nickel așa încât orologiole aceste n'au nici când lipsă de reparatură. Orologiele aceste au costat mai înainte fl. 40 și astăzi se capta cu prețul fabricii de etin numai fl. 20. Afară de aceasta lanț și cutie de cașion se dă grăuit un lanț, medalion și cutie de cașion

1000 orologiole pentru doame de aur veritabil cu 10 rubiniuri, mai înainte cu fl. 40, acum cu fl. 20.

1000 orologiole renouire de aur veritabil pentru domni sau doame, mai înainte cu fl. 100 acum fl. 40.

650 orologiole de părete cu încadratură de email, cel mai fin și cu mechanisme de sunet, mai înainte cu fl. 6 am cu fl. 3.75 unil repassat.

650 orologiole desestătoare cu aparat de lărmă, foarte fin regulato, aplicabile și ca orologiole pe masa de scris, mai înainte fl. 12 acum numai fl. 3.30.

650 pendule cu lucră foarte fin de sculptură în cașulii înalte gotice de lemn, de întors în fie-care o optă zi, regulato fin pe secundă, foarte frumoșe și imposante; de care-ce un astelid de orologiole și 20 de ani mai are preț îndobit-să nu lipsească astelid de orologiole din nici o familie, mai cu samă pentru că astelid de piestă de cabinet este decor în fie-care locușii. Orologiile aceste costă mai înainte fl. 35, acum numai fabulosul preț excepțional de etin de fl. 16.75 unil.

Comandând cine-va orologiole pendule are să adauge și o arună.

Adresa:

Desfacere de orologiole
Fabriciei de orologiole Fromm.
Viena Rothenturmstrasse Nr. 9, Parterre.